

Natur og Ungdoms arbeidsprogram 2013

Natur og Ungdoms arbeidsprogram beskriver hvilke saker Natur og Ungdom skal prioritere å jobbe med, og hvilke strategier vi har. Arbeidsprogrammet viser også hvordan sentralstyret legget til rette for lokalt saksarbeid. Landsstyret og sentralstyret vil sammen konkretisere arbeidsprogrammet i løpet av året.

Sentralstyret står ansvarlig overfor landsmøtet for å gjennomføre arbeidsprogrammet. Deler av arbeidsprogrammet vil bli utført av ansatte og utvalg i Natur og Ungdom.

Det finnes mange miljøproblemer, og Natur og Ungdoms sentralstyre har ikke kapasitet til å arbeide med alle. Vi må velge bort noen for å få nok tid til de sakene hvor vi kan gjøre mest for miljøet. Det skal også være rom i arbeidsprogrammet for at sentralstyret skal kunne gripe fatt i nye viktige miljøsaker som kan bli aktuelle i løpet av året. Dette er nødvendig for at Natur og Ungdom skal kunne ta del i den kontinuerlige miljøpolitiske debatten. Sentralstyret skal også ha tid til å følge opp det lokale arbeidet i organisasjonen.

I 2013 har Natur og Ungdom to prioriterte målsetninger: Lokallag og student. Dersom Natur og Ungdom fortsatt skal være en premissleverandør i norsk miljødebatt, trenger vi mange og sterke lokallag som løser miljøproblemer lokalt, vi ønsker derfor å prioritere å styrke eksisterende og nye lokallag. Vi ønsker også å prioritere arbeidet med å videreutvikle studentsatsningen for å få flere studenter til å engasjere seg i miljødebatten og skape mer miljøpolitisk aktivitet på studentstedene.

Natur og Ungdom vil delta i vårt europeiske nettverk: Young Friends of The Earth Europe, ved å ha en representant i styringsgruppa.

I valg av aktiviteter og argumentasjon skal Natur og Ungdom i 2013 være engasjerende, slagkraftige og utfordrende.

Saksfeltene Natur og Ungdom skal arbeide med i 2013 er natur, energi, valg, olje og samferdsel. Fram til oktober vil stortingsvalget være hovedprioritet og blir koordinert av valggruppa. De andre saksfeltene er likestilte.

Dersom regjeringen etter stortingsvalget går inn for oljeboring i Lofoten, Vesterålen og Senja vil olje bli hovedprioritet og sentralstyret og landsstyret har da mandat til å prioritere bort arbeid på andre saksfelt for å ha ekstra kapasitet for å drive kampanjearbeid på olje.

Dersom det i løpet av året blir aktuelt for Norge å søke medlemskap i EU, er dette noe sentralstyret vil sette av ressurser til å jobbe med.

Det er viktig å få inn nok midler til Natur og Ungdoms arbeid, det forutsetter at sentralstyret bruker tid på dette.

Valg

Stortingsvalget i 2013 vil bli helt avgjørende for norsk miljøpolitikk i mange år framover. Hva slags programmer partiene går til valg på, og hvor stor oppslutning velgerne gir de partiene og kandidatene som er ambisiøse på miljøets vegne, vil bli viktig uavhengig av hva slags regjering landet får fra 2013. En rekke viktige miljø saker vil bli avgjort i perioden 2013 til 2017. I 2013 trenger vi en valgkamp der miljø sakene står høyt på agendaen.

Mål:

- Sikre en best mulig miljøpolitikk ved alle regjeringskonstellasjoner etter stortingsvalget i september 2013

Delmål:

- Påvirke partiprogramprosesser nasjonalt, lokalt og regionalt.
- Gjøre miljø til valgkampens hovedsak
- Være synlige på de største studiestedene gjennom valgkampen.

Natur og Ungdom skal 2013 gjøre følgende:

Lokallag og studentlag

- Bistå fylkeslag i å delta på partienes fylkesårsmøter
- Utarbeide en skolevalgspakke til bruk for lokallag, fylkeslag og studentlag.
- Mobilisere og koordinere lokallag, fylkeslag og studentlag til valgtorg på studiesteder over hele landet.
- Gjennomføre arrangementer ved flere studiesteder i samarbeid med de studentansvarlige.
- Utforme aksjonskonsepter til valgkampen.
- Bistå i arrangeringen av valgarrangementer i de store byene.
- Utforme materiell til valgkampen

Interaktiv kampanje

- Lansere og drive informasjonskampanje (på nett og som app til smarttelefoner)
- Utarbeide en database med informasjon
- Slippe kampanjen på vårkonferansen i 2013.

Koordinering av arbeidet i faggrupper

- Koordinere og bistå faggruppene i sitt valgkamparbeid
- Samordne spørsmål utarbeidet av faggruppene til skoledebatter.

Annet

- Samarbeide med Klimavalg 2013
- Ha løpende kontakt med samtlige ungdomspartier.
- Følge opp valgkampsamlingene til ungdomspartiene.
- Aksjonere i forbindelse med regjeringsforhandlingene.
- Bistå PUTSJ-redaksjonen i å utarbeide egne saker om valget i magasin, nett og podkast.

Olje

Den reviderte forvaltningsplanen for Barentshavet - Lofoten sikret et fortsatt oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja ut denne stortingsperioden. Dette er havområder som er helt unik, med verdens siste store torskestamme og verdens største dypvannskorallrev. Seieren i 2011 har gjort det vanskeligere å åpne områdene for petroleumsvirksomhet, men en ny Regjering kan gå inn for oljeboring i Lofoten, Vesterålen og Senja i 2013.

Frem mot valget er det avgjørende å gjenoppbygge en bred folkelig motstand rundt saken, spesielt i nord. Vi vil jobbe for at enhver ny Regjeringskoalisjon sier klart nei til oljeboring i Lofoten, Vesterålen og Senja. Dette arbeidet vil være viktig i forkant av valget, samt under forhandlingene om en ny regjeringserklæring. Natur og Ungdoms videre oljearbeid vil være avhengig av regjeringsforhandlingenes utfall.

Mål

Sikre vedtak om fortsatt oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja.

Delmål:

- Opprettholde og styrke motstanden mot oljeboring i Lofoten, Vesterålen og Senja
- Umuliggjøre en åpning i Lofoten, Vesterålen og Senja ved enhver regjeringskonstellasjon
- Svekke tilliten til oljelobbyen+

I 2013 skal Natur og Ungdom

Opprettholde og styrke motstanden mot oljeboring i Lofoten, Vesterålen og Senja

- Synliggjøre folkelig motstand lokalt, nasjonalt og internasjonalt
- Være synlig på skoler og studiesteder i Nord-Norge
- Samarbeide tett med Naturvernforbundet og Folkeaksjonen
- Delta på aktuelle arrangement i Nord-Norge
- Bidra i arrangeringen av sommerleir og nasjonal vårkonferanse
- Samarbeide tett med kampanjesekretærene i Tromsø
- Utvikle et prosjekt for å la ungdom prøve ut fiskeyrket, og knytte sterkere bånd mellom fiskerne og miljøbevegelsen
- Utarbeide en informasjonskampanje rettet mot ungdom

Umuliggjøre en åpning i LoVeSe ved enhver regjeringskonstellasjon

- Sikre bred politisk motstand
- Arrangere valg-kickoff i Nord-Norge med hovedfokus på Lofoten
- Gjennomføre et større arrangement Oslo-området i forbindelse med forhandlingene om en ny regjeringserklæring.
- Arrangere aksjoner i forbindelse med partienes landsmøter og fylkesårsmøter

Dersom Regjeringen sier nei til oljeboring utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja Svekke tilliten til oljelobbyen

- Arrangere en stor seiersaksjon i Oslo og legge til rette for lokale seiersaksjoner
- Sikre oppmerksomhet rundt den økte oljeaktiviteten i Nord-Norge
- Fortsette samarbeidet med ERA

Dersom Regjeringen sier ja til oljeboring utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja
Skape massiv blest rundt Lofoten-saken

- Samle inn navn til aksjonslister for sivil ulydighet
- Arrangere flere store aksjoner
- Sikre aktiv motstand og folkelig trykk fra flere ulike aktører

Energi

Verdens eldste atomreaktor ligger i Halden, er fire år over anbefalt levetid, bidrar til forlenget levetid ved gamle og usikre atomreaktorer i andre land, og bør legges ned. Samtidig trengs lokalt press for å få innført miljøvennlige energiløsninger over hele landet.

I 2014 går konsesjonen til atomreaktoren i Halden ut. Atomkraft er ikke løsningen på klimaproblemet og forskningsreaktoren i Halden er med på å forlenge levetiden til gamle og usikre reaktorer i andre land. Haldenreaktoren er fire år over anbefalt levetid, men det finnes likevel ingen plan for sikker nedleggelse. Reaktoren søker ny konsesjon i år.

Klimaproblemet er globalt, men løsningene finnes lokalt. Ved å spare energi, fjerne forurensende energiproduksjon og legge til rette for utbygging av mer fornybar energi kan vi kutte Norges klimagassutslipp. Produksjon av mer fornybar energi krever at vi bruker den fornybare energien til å erstatte fossil energi, gjennom klimatiltak lokalt.

Mål: Atomreaktoren i Halden skal ikke gis ny konsesjon.

Delmål:

- Økt motstand mot og aksept for nedleggelse av Haldenreaktoren
- Økt engasjement for miljøvennlig energibruk

Natur og Ungdom skal i 2013 gjøre følgende:

Økt motstand mot og aksept for nedleggelse av Haldenreaktoren

- Følge prosessen med ny konsesjon til atomreaktoren i Halden
- Arrangere åpne møter i utvalgte byer i Østfold
- Lage aksjonskonsepter og gjennomføre aksjoner i Østfold og Oslo i forbindelse med 27. årsdagen for Tsjernobylulykken
- Synliggjøre folkelig og politisk motstand mot Haldenreaktoren
- Utarbeide nytt materiell om atomkraft
- Fotfølge ny helse- og omsorgsminister og næringsminister etter valget.
- Samarbeide med internasjonale aktører for å synliggjøre motstand mot atomkraft
- Samarbeide tett med lokallaget i Halden og Østfold Natur og Ungdom
- Arrangere studietur til et atomkraftproduserende land i Europa
- Møte relevante aktører i departementene og forvaltningen

Økt engasjement for miljøvennlig energibruk

- Utarbeide materiell om miljøvennlig energibruk
- Utforme og gjennomføre en kampanje for økt lokalt engasjement for miljøvennlig energibruk
- Utforme aksjonskonsepter for miljøvennlig energibruk og energieffektivisering
- Arrangere Vindkraftens dag
- Delta i debatten om hva den fornybare energien skal brukes til
- Følge prosessene rundt nye, store kraftlinjeutbygginger
- Følge saksgangen i vindkraft- og kraftlinjeprosjekter vi har tatt stilling til
- Ha god dialog med samarbeidspartnere

Natur

Norske fjorder er verdifulle og rent vann er grunnleggende for å opprettholde økosystemene i fjorden. Likevel planlegges flere gruveprosjekter med dumping av gruveavgang og giftige kjemikalier i sjødeponi.

For å hindre at flere arter blir trua eller forsvinner vil Natur og Ungdom i 2013 sette fokus på konsekvensene ved bruk av sjødeponi. Avgjørelsen om Førdefjorden skal tas neste år, derfor vil Natur og Ungdom fortsette sitt arbeid for å hindre det planlagte sjødeponiet i Førdefjorden. Her har vi varslet aksjoner dersom regjeringen tillater sjødeponering og vi vil også fortsette arbeidet med å samle aksjonister. I Repparfjorden i Finnmark vil selskapet Nussir etablere et sjødeponi for avgang fra kobbergruven de ønsker å anlegge i Kvalsund. Natur og Ungdom vil jobbe for at planene om sjødeponi blir skrinlagt. Mineralnæringa er på fremmarsj, og det er viktig at den blir ilagt strenge miljøkrav. Derfor vil vi blant annet arbeide for et forbud mot bruk av sjødeponi i Norge.

Mål: Hindre sjødeponi i Førdefjorden

Delmål:

- Sterk folkelig motstand mot sjødeponi i Førdefjorden
- Få saken om Førdefjorden til å bli et viktig spørsmål for alle regjeringskonstellasjoner
- Mineralnæringa blir ilagt strenge miljøkrav
- Økt oppmerksomhet rundt konsekvensene av andre gruveprosjekter

Natur og Ungdom skal i 2013 gjøre følgende:

Sterk folkelig motstand mot sjødeponi i Førdefjorden

- Følge prosessen rundt gruvedrift og sjødeponi
- Ha tett samarbeid med lokal interessegruppe
- Jobbe aktivt opp mot Miljøverndepartementet og Stortinget
- Forberede eventuelle aksjoner og bruke dette som et aktivt pressmiddel
- Sikre lokalt arbeid over hele landet mot sjødeponi i Førdefjorden

Få saken om Førdefjorden til å bli et viktig spørsmål for alle regjeringskonstellasjoner

- Møte listetoppene i Sogn og Fjordane i forkant av valget, med mål om felles opprop
- Arrangere markeringer opp mot regjeringen
- Arrangere en fotfølgingskampanje av sentrale politikere i forkant av og under valgkampen
- Jobbe aktivt opp mot opposisjonen

Mineralnæringa blir ilagt strenge miljøkrav

- Lage og legge frem en alternativ mineralstrategi
- Lage oversikt over rammebetingelser for mineralnæringa i andre land
- Arrangere et seminar for lokale motstandere av sjødeponi og andre miljøorganisasjoner
- Felles møterunde med politikere med lokale motstandere og andre organisasjoner

Økt oppmerksomhet rundt konsekvensene av andre gruveprosjekter

- Besøke lokale gruvemotstandere i Kvalsund
- Følge søknadsprosessen om økt utslippstillatelse i Bøkfjorden
- Skape oppmerksomhet rundt konsekvensene av sjødeponi

Samferdsel

Transportsektoren står for 1/3 av Norges totale klimagassutslipp, og i de største byene kommer om lag halvparten av klimagassutslippene fra veitrafikken. Norske politikere viser liten vilje til å innføre de tiltakene som vil bremse trafikkveksten. Samtidig er ikke kollektivtilbudet et godt nok alternativ til privatbilisme.

Natur og Ungdom vil i 2013 arbeide for et nasjonal transportplan 2014-2023 skal inneholde miljøvennlige transportløsninger som kutter klimagassutslipp. Transportplanen må prioritere jernbane framfor privatbilismen. Spesielt er det viktig at dobbeltspor på intercity-triangelet på Østlandet prioriteres.

Vi ønsker å sikre lokalt engasjement for klimavennlige transportløsninger i forkant av valget, og utøve lokalt press på stortingskandidatene i de store byene. Dagens utviklingstrend i store byer må snus. Natur og Ungdom ønsker å vise fram helhetlige transportløsninger i byene. Vi vil arbeide for å påvirke bypakker, og bistå lokallag i å jobbe med samferdsel på lokalt plan.

Mål:

- Reduserte klimagassutslipp fra transportsektoren

Delmål:

- Nasjonal Transportplan 2014-2023 skal sikre kutt i klimagassutslippene fra transportsektoren og prioritere kollektivtrafikk over vei
- Høyt fokus på kollektivløsninger i valgkampen
- Sikre bypakker som fremmer miljøvennlige transportløsninger

Natur og Ungdom skal i 2012:

Nasjonal Transportplan 2014-2023:

- Videreføre og utvide dobbeltspor-kampanjen med aktivitetsutsendinger rettet mot lokal- og fylkeslag fram til Nasjonal Transportplan blir lagt fram.
- Arrangere storaksjon når Nasjonal Transportplan legges fram
- Samarbeide med ungdomspartiene og interesseorganisasjoner

Stortingsvalget:

- Gjennomføre en kampanje med fokus på lokale transportløsninger gjennom å:
 - Involvere lokal- og fylkeslag over hele landet
 - Arrangere kollektivdebatter i utvalgte storbyer
- Samle inn valgløfter fra partiene

Byer:

- Jobbe aktivt opp mot beslutningstakere i Nedre Glomma bypakke og Buskerudbyen
- Skolere lokallag og fylkestyrer i hvordan man jobber med bypakker
- Utforme en informasjonsbank, som viser fram helhetlige transportløsninger, og bruke denne aktivt både lokalt og nasjonalt
- Sikre bred skolering om helhetlige transportløsninger

Annet:

- Sitte i styringsgruppa til og samarbeide med Kollektivkampanjen
- Delta i Jernbanealliansen
- Produsere oppdatert og aktuelt materiell.

Russland

Miljøproblemer kjenner ingen landegrenser, og i Nordvest-Russland finnes det mange og alvorlige miljøproblemer. Etableringen av et reelt demokrati er en grunnleggende forutsetning for at Russland skal kunne ordne opp i disse miljøproblemene. Natur og Ungdom jobber for folkelig deltakelse, gjennom å bygge en uavhengig miljøbevegelse og vise russiske ungdommer at det nytter å engasjere seg.

Gjennom russlandsprosjektet samarbeider Natur og Ungdom med sine russiske søsterorganisasjoner *Priroda i Molodezh* (PiM) i Murmansk og *Aetas* i Arkhangelsk. Det langsiktige målet for Natur og Ungdoms arbeid i Russland er at begge søsterorganisasjonene skal bli organisatorisk og økonomisk uavhengige av Natur og Ungdom, samtidig som det politiske samarbeidet mellom organisasjonene styrkes.

Det er russlandsutvalget, sammen med den ansatte koordinatoren og energimedarbeideren, som har ansvar for prosjektet. Utvalget er et demokratisk valgt organ som har det overordnede ansvaret for videreutviklingen av prosjektet, både organisatorisk og politisk. De ansatte har ansvar for den daglige driften av prosjektet og oppfølging av organisasjonene, samt å følge opp og bidra til iverksetting av planene som kommer fra utvalget.

I 2013 vil utvalget gjøre ulike prioriteringer i de to russiske organisasjonene. I PiM ønsker utvalget å prioritere arbeid med rekruttering, inkludering av nye medlemmer og organisasjonskultur. En viktig satsing under dette er arbeidet med opprettelsen av nye, stabile lokallag i PiM. I Aetas ønsker utvalget å styrke det politiske arbeidet og arbeide med de demokratiske rutinene. Videre ønsker utvalget å gjennomgå rapporten som ble utarbeidet i forbindelse med den eksterne evalueringen, og legge en plan for hvordan resultatene kan brukes i videreutviklingen av prosjektet. Til slutt ønsker utvalget å involvere studentmedlemmer i arbeidet vi gjør i Russland, samt se på muligheten for å involvere PiM og Aetas i YFoEE.

Når det gjelder det politiske samarbeidet i 2013, ønsker utvalget å jobbe med informasjonsspredning om miljøutfordringene i Nordvest-Russland. Parallelt med dette ønsker vi å få et økt fokus på de alternative energikildene til atomkraft og styrke dette arbeidet. Utvalget vil legge til rette for økt politisk samarbeid mellom flere ledd i Natur og Ungdom og de russiske organisasjonene. Vi vil tilby et opplegg for samarbeid mellom studentlag og ledd i PiM og Aetas, med mål om utveksling mellom partene på våren og et felles arrangement på høsten. Dette for å lære mer om hverandres politiske arbeid og legge føringer for eventuelt videre politisk samarbeid. Som en videreføring av arbeidet med å opprette nye, stabile lokallag i PiM, ønsker vi spesielt å fokusere på politisk samarbeid med disse. I Aetas ønsker utvalget å styrke det politiske arbeidet når det kommer til saker som energieffektivisering, fornybar energi og atomkraft.

Jordbruksutvalget

Regjeringa sier de vil øke norsk matproduksjon i takt med befolkningsveksten, slik at vi fortsatt produserer halvparten av maten vår sjøl. Stadig mer av produksjonen skjer imidlertid basert på importert fôr. For verdens matforsyning er det det samme om vi importerer kylling eller kyllingfôr.

Natur og Ungdom mener det er viktig med et spredt, mangfoldig jordbruk, som er mest mulig basert på lokale naturressurser. De neste tiårene må matproduksjonen økes. Samtidig må vi slutte med å bruke fossil energi. Skal produksjonen ikke baseres på store mengder kunstgjødsel og diesel, må den skje der de fornybare ressursene er, på små og store gårder over hele landet. Matjorda og utmarka der sauene beiter kan ikke flyttes.

Jordbruksutvalget har ansvar for NU sitt jordbrukspolitiske arbeid, og arrangerer hvert år Grønt Spa'tak sammen med en ansatt Spa'tak-koordinator. Gjennom Spa'tak jobber mange ungdommer på gård, seter eller med beitetilsyn. Slik lærer de om, og viser støtte til miljøvennlig jordbruk, samtidig som de får en flott og spesiell ferie. På våren, før Spa'tak, er det et helgeseminar om jordbruk for deltakerne. I 2013 blir Spa'tak arrangert for 20. året på rad, og dette er selvfølgelig noe vi ønsker å feire! I tillegg vil jordbruksutvalget jobbe for å mobilisere flere og et større mangfold av deltakere til Spa'tak, blant annet gjennom bedre, bredere og målrettet informasjonsarbeid.

Vi vil også jobbe for å synliggjøre den strukturelle utviklinga i jordbruket, og hva slags politiske tiltak som må til for at den skal kunne endres, gjennom å delta i den landbrukspolitiske debatten. Vi vil utvikle Natur og Ungdoms jordbrukspolitikk og arrangere markeringer i forbindelse med politiske begivenheter. Slik håper vi å gjøre jordbruksdebatten bedre og mer tilgjengelig. Det politiske arbeidet ønsker vi særlig å rette inn mot Alliansen ny landbrukspolitikk, som NU er med i og har vært sentrale i å starte.

Fiskeripolitisk utvalg

Fisk er en fornybar ressurs som gir Norge mat, arbeidsplasser og inntekter. Norge har et ansvar for å produsere mat til en voksende verdensbefolkning, men også for å opprettholde en demokratisk og miljøvennlig forvaltning av våre egne fiskeriresurser. Slik kan næringa være et alternativ til oljeindustrien.

Norges fiskeriresurser flyttes i dag fra folket og over til å eies av selskaper med mindre hensyn til bærekraftig beskatning og miljøvennlig utnyttelse av ressursene. Det blir i liten grad lagt til rette for at unge kan begynne i fiskerirelaterte yrker.

I 2013 kommer regjeringens stortingsmelding om Norge som sjømatnasjon, og vil sammen med valget sette rammene for norsk fiskeripolitikk i årene som kommer. Fiskeripolitisk utvalg vil jobbe for å sikre en demokratisk og miljøvennlig forvaltning av norske fiskeriresurser, en bærekraftig fiskeflåte og for å vise frem yrkene i fiskenæringen for unge. Vi vil utvikle et prosjekt for å kunne sende ungdommer ut for å jobbe sammen med fiskere, i samarbeid med andre deler av organisasjonen. Det er et mål at flere skal engasjere seg i fiskeripolitikk.

Natur og Ungdoms fiskeripolitiske utvalg har ansvar for Natur og Ungdoms arbeid innenfor fiskeri- og havbruksspørsmål.

Energiutvalget 2013

Energisektoren er en av de største kildene til Europeiske klimagassutslipp. I Norge er over halvparten av energiforbruket fossilt, og fører til store mengder klimagassutslipp. Norge har en mulighet til å produsere mer fornybar energi som kan legge til rette for både norske og europeiske reduksjoner i klimagassutslippene.

Energiutvalget vil se på det fremtidige energisystemet i Europa. Utvalget vil også vurdere aktuelle energiprojekt, da spesielt miljøeffekter ved vannkraftprosjekt. Slik kan Natur og Ungdom bidra til at Europa forsynes med mest mulig miljøvennlig energi. Energiutvalget vil i tillegg legge til rette for at flere fylkes- og lokallag får mulighet til å jobbe aktivt for konkrete energiprojekter.